

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 59. szám.

Kedd, március 12.

A közig. bizottság ülése.

Nagybecskerek, március 12.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága, mint már jeleztük, tegnap délelőtt tartotta rendszeres havi ülését B o t k a Béla főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, dr. Riesz Jakab h. arvaszéki elnök, Kéler Ákos m. tisztii ügyész, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő, Faur Kornél kir. főmérnök, dr. Boross Dezső kir. ügyész, Babics József, ifj. Daniel Pál, dr. Gyertyánffy László, báró Hauser Károly, Schulpe Vilmos, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izso biz. tagok, Bielek Antal, Rigó István, Filkovic Boldizsár, Farkas Vince, Demkó István és Bujkovszky Gusztáv előadó.

Miután az elnöki főispán megnyitja az ülést, áttérnek a havi jelentésekre.

A szakelőadók havi jelentései a következők:

Tóth István kir. ten. pénzügyigazgató havi jelentésében előadja, hogy a vármegye mint törvényhatóság területén állami egycsesadók címén a múlt év végével hátralék 3,394.219 kor. 42 fillér. Az 1907. évi adótartozásnak és utólagos előírásnak egy évnegyedi esedéke 2,182.112 korona 10 fillér. Összes tartozás 5,576.331 kor. 52 fillér. Törlesztés 38,356 korona 23 fillér. Megállapított adótartozás 5,537.975 korona 29 fillér. Befizetés 1,363.021 korona 94 fillér. Hátralék 4,184.953 korona 35 fillér. Vagyis az adótartozásnak 75%-a. A folyó évi február havi befizetés 608.186 korona 79 fillérrel, a folyó évi január-február havi befizetés pedig 1,250.444 kor. 11 fillérrel nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. Hadmentességi díjban megállapított tartozás 392.342 korona 52 fillér. Befizetés 21.155 korona 64 fillér. Hátralék 371.186 korona 88 fillér, vagyis az adótartozásnak 95%-a. A folyó évi február havi befizetés 7636 kor. 50 fillérrel, a folyó évi január-február havi befizetés pedig 18.281 korona 54 fillérrel nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. A pénz-

ügyigazgatóság állami egycsesadókban 16 esetben 8210 korona 52 fillér, bélyeg- és jogilletékben 145 esetben 103.838 korona 56 fillér erejéig fizetési, illetve részletfizetési halasztást, 19 esetben pedig ideiglenes házádomentességet engedélyezett.

Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő havi jelentésében szemlélyi ügyek után előadja, hogy a múlt ülés óta a kir. tanfelügyelő meglátogatta a törökbecsei állami iskolát, az ottani ovodákat és iparos tanonciskolát. Targyalt az ottani képviselőtestülettel az állami elemi iskola célszerű elhelyezése és a polgári iskola szervezése ügyében. Targyalt továbbá a miniszteriumban a tanítói fizetésrendezésről szóló javaslatot s az ezzel kapcsolatos nemzetiségi kérdések megoldása, főleg Torontálvármegye tanügyi politikai viszonyai tárgyában.

Czeglédy István kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a gyertyamosi, kisjécsai községi, a némethi gör. kel. szerb, a bobdai róm. kath. és gör. kel. román iskolát, a szenthuberti községi, a náköfalvai róm. kath. leányiskolát, a tiszahegyési gör. kel. szerb iskolát, a gyertyamosi és náköfalvai állandó menedékházat. Résztvett a kistószegi községi tanítók ellen megindított feyelmi vizsgálat tárgyalásánál. A náköfalvai községi tanítók és az iskolaszék között fölmértelt viszálykodás ügyében vizsgálatot tartott.

Szabó Bertalan kir. segédtanfelügyelő meglátogatta az újszentpéteri községi iskolát, a szentpéteri községi iskolát, a gör. kel. szerb iskolát és községi ovodát, az egresi községi iskolát, a gör. kel. román, a gör. kath. iskolát és a községi menedékházat, az őcsanádi állami iskolát, állami kisdodovodát, a szerbecsanádi gör. kel. szerb és román iskolát, gör. kath. iskolát és a községi ovodát, a hegyvicházai állami iskolát, a bolgártelepi községi iskolát, a pusztakereszturi róm. kath. iskolát, a kőbékázai állami iskolát és a szerbnyugyszentmiklósi állami elemi iskolát.

Faur Kornél kir. főmérnök havi jelentése a következők:

Az állami beruházási hitel terhére fogantatott törvényhatósági utépítkezések a kedvezőbb idő beálltával újból megindítottak, amennyiben a csene-bíldi törvényhatósági közut kiépítéséhez még szükséges kő- és kavicsanyag, valamint a valkány-zentai és módos-dettai törvényható-

sági közutakon szükséges alapkö szállítására megindult. Az utóbb nevezett két utvonatra a beruházási építkezéshez szükséges kavicsfelosztási kimutatásai a törvényhatósági és közig. bizottságok egybehangzó határozatai alapján a szerződéses vállalkozóknak kiadttak, miáltal a nevezett közutakon az állami beruházási hitel terhére végzendő utépítkezéseknek a folyó évben leendő teljes befejezése biztosított. A Nyerő községben eddig fentartott postaügynökség f. évi február hó 3-ikával ideiglenesen be lett szüntetve és nevezett község a nagyteremiaci posta- és távbeszélő hivatal postai kézbesítési kerületbe osztott be.

Boross Dezső kir. ügyész jelentést tesz a vármegye területén levő fogházak fogolylétszámaról, az ottani állapotokról s konstatálja, hogy mindenütt rend van.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés véget ért. A legközelebbi ülés április 8-ikán lesz.

A szegény iskolásgyermekekért.

— Az iskolagyermekbarát egyesület évi jelentése. —

— március 12.

A nagybecskereki iskolagyermekbarát egyesület vezetősége az egyet mult évi működéséről a legközelebbi közgyűlés elé a következő jelentést terjeszti:

A napról-napra mind ijesztebb mértékben fokozódó általános drágaság annyira megnehezíti a megélhetési viszonyokat, hogy mindinkább nő azon szegénysorsú iskolásgyermekek száma, kiket szülők nem képesek könyvekkel és írószerekkel, ruházattal és meleg étellel ellátni és így egy letünkhez fordulnak segítségért, támogatásért.

Jóleső meglepedéssel jelenthetjük, hogy egy letünk, ezen irányban támasztott fokozódott igényeknek az elmúlt évben is teljes mértékben meg tudott felelni. Lehetővé tette ezt egyrészt a kormány, a megye törvényhatósága, a város, a helybeli pénzintézetek és jótékony célú egyesületek hathatós támogatása, másrészt városunk minden szép és nemesért lelkesedő polgárságának ez évben is tanusított nemeslelkű áldozatkészsége. Ezen lelkes felbuzdulás folytán az elmúlt évre előirányzott költségvetést a fokozódott igényekhez mérten jóval túlléphetjük.

A „TORONTÁL” tárcája.

Petőfi költsége és a valóság.

— Dr. Ferenosi Zoltán felolvasása a március 9-iki Petőfi-estélyen. —

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Tehát ha valaki kölcsönzött érzelmi hatásokat foglal vesbe, amint bizony ez a gyakoribb eset, ha még oly nagy költők hatására teszi is, mint Goethe, vagy Byron: mindig épen az hiányzik belőle, mi az érzelme lényege. Természetesen azonnal fölismerhető benne az érzelmi őszinteség hiánya; mert kölcsönzött eszme mindig az marad, ami: eszme, kölcsönzött érzelme semmi, az árnyék árnya.

Az érzelme ez őszintesége itt annál lényegesebb, mert főképen érzelmeink tesznek azzá, amik vagyunk; ezek különböztetnek meg másoktól s szabják meg egyéniségünk természetét és hőfokát. Értelmi erőnk alaplényege, az akarat tulajdonai szintén ugyanazok lényegükben, ezekben csak a kisebb-nagyobb mérték választ el embert embertől; de érzelmeink nemcsak fokaikban, alaptermészetükben is különböznek. Ezért nemcsak benyomásaink s gyönyöreink és fájdalomaink, egy szóval: összes érzelmeink mások, hanem még abban is mások vagyunk, hogy mily benyomások ébresztik föl ezt vagy azt az érzelmi megindulást. Amiben egyik élvet talál, a másik közhínyos marad vagy épen undort érez. Egyik benyomás egy nál állandó rezgés munkál, másnál meg sem születik, vagy tüstént meghal. Tehát a lyrismus alapja lelkünknek abban a szemlélyi természetében van, amint a külső benyomások hatását befogadja s amint benne ezekre érzelmi reactio ébred. Ez egyszerre egyénenként egy külön szemlélyi, érzelmi és eszmei világot jelent; mindnyájunkat magunkban azzá a

kis világá tesz, melyben a valóság tárgyairól nyert benyomások mind más és másként helyezkednek el s más jelentőséget nyernek.

Petőfinél inkább, mint bárkinél, meg lehet figyelni, hogy a benyomás lelkébe s azt mint hozza működésbe. Benne a természet a külvilág iránt a legfogékonyabb emberek egyikét alkotta meg. Érzékenysége nemcsak tulfinom, hanem egyszerűen bámulatos és éppen nem szorítkozik csak az ihlet vagy hangulat különös pillanataira, melyeket mindnyájan tudunk lyraillal érezni. Az ő finom lélekalkata csak ritkán és ritka dolgok iránt nem fogékony s a látszólag kis benyomás is azonnal az neki, mint a póknak a finom fonál, melyen egészen új, ismeretlen érzelmi és képzelmi vonatkozásokra száll. Ezért egész szelleme változó, mozgékony, folytonos remegésben él s oly állandón szenvedélyes, hogy meg kell elégednünk, midőn e nagy belső hullámzásban néhány fűdőt meg tudunk világitani s főleg részletes kifejtést ne várjon senki. S majdnem mindig tanusítja a nagy belső visszahatas, a csodálatos érzelmentársítás, hogy minő kis benyomás elég egy jó költeményhez, hogy nincs kicsiny tárgy, csak kicsiny költő. Különben is lyraillal nincs kis benyomás.

Közönséges lélek, aki általában is a végtelenséggel szemben nem érzi magát állandón misteriumokkal és problémákkal környezve.

Midőn pl. a költő 1847. június 10 én Kőrös-Ladányon át utazik Pest felé Szalontáról, merő pusztai vidéket lát; nincs ott virág és bokor, melyen fülemile-madár szólna; az este is felhős, fekete; a csillagoknak színe sincs. Ez a látszólag kis határ elég neki, hogy Juliskája eszébe jusson; maga sem tudja hogyan, de eszébe jutott, talán éppen a nagy ellentétnél fogva, mely a sivár vidék, sötét este és az ő telt és fénylő lelki élete közt tátong. És mi történik?

Eszembe jutottál, edesem, stb.

Tehát a külső kép azonnal váratlanul beleszóvó, a külső határ azonnal lyrai érzéssé változik, a szemlélyéből érzelmi tartalom száll fel, mint a virágból az illat.

Mert a természet megadta neki a tüzet és szenvedélyes érzéket minden iránt, ami létezik s megadta úgy az öröm, a boldogság, a mámor, az elragadtatás különböző fokú intasságának képességét; mint egyszersmind a szenvedni tudás végzetes tulajdonát is, amiben olykor szinte sajátos gyönyört keresett és talált. Olvassuk csak erről az 1845-iki költemények közül a Bűm és örömem címűt, mely költői önjellemzésnek tökéletes. Ha busul, keble oroszlanbariang, szive benne bárány, melyet éhes oroszánok szagatnak szét, isszák véréit, ráják csontját és szíjáj velőjét. Ha örül, édeni kert, szive benne rózsá.

Napsugarakkal, stb.

Az oly legapróbb benyomások, melyek a legtöbb emberre nézve észrevétlen rohannak el, mint a fecské a patak felett, anélkül, hogy közhínyűkből felrésznek vagy csak érdekelnének, vagy észrevéve is nyomban elűnnek: neki melyen benyomulnak lelkébe, egész váratlan reakciót ébresztenek, ott hatni kezdenek, befurják magukat a lélek ama titkos műhelyéig, honnan az öröm, bánat, a sötétség és világosság árad; röviden az érzelmeik tűzkatlanáig, mely a benyomások földolgozására adatott. Kortársai nem egyszer csodáltak, hogy ez s az a futólagos benyomás miként hathatott rá annyira s nem egyszer kételkedtek érzelmi őszinteségében. Csak két példát említek futólag, egyik a Cipruslombok, másik bordalai esete. Alig beszélt Csapó Etelkével néhányszor s mégis szenvedélyes szerelmi panaszdalokban siratta el, pajtsái tettek is rá szemlély-szemben észrevételeket. De hát ki bírja megmérni az érzelmeik születésének misztériumát? Gyöngye füle van annak, ki csak a menydörgést

Az elmúlt évben nyújtott segélyekről a következő kimutatás ad számot:

1. Könyvekkel és írószerekkel való segélyezés:

Kiosztottunk 520 darab tankönyvet, 900 darab különféle füzetet, 300 darab tollszárat, 432 darab tollat, 216 darab írót, 250 darab palavesszőt és 50 darab palatáblát. Könyvekre és írószerekre összesen 350 korona 76 fillért költöttünk.

2. Ruházattal való segélyezés:

Itt tetemesen túléltük az eddigi előirányzott összeget, amennyiben összesen 606 korona 92 fillért költöttünk ruházatra. Ennek a rendkívüli túlkidárnak oka főképp az, hogy az idei kemény tél folytán több volt a jelentkezők száma, (kivált lábbeliért) másrészt pedig egyelőre erős és tartós csizmát készítettünk a fiúk számára helybéli mesterek által, amelyek a felemelekedett bőrárak mellett természetesen többre is kerültek, mint eddig a cipő.

Kiosztottunk 80 pár lábbelit és pedig 49 pár csizmát és 31 pár cipőt, továbbá 12 darab ruházatot.

3. Leveskonyha.

Egyelőre ezen jótékony intézményét tanulónk ez idén is szép számban vették igénybe. Főzetelt az elmúlt évben 35 ízben és pedig marha-gulyást rizsszel vagy burgonyával 10-szer, bablevest 10-szer, rizslevest 5-ször, burgonyalevest 5-ször, tézsalevest 3-szor és tarhonyalevest 2-szer. Kiosztott összesen 3282 adag. A résztvevő tanulók száma naponta átlag 94 volt, (legtöbb 115, legkevesebb 72) kenyér fogyott 586 kgr. Napi átlagos költség 8 kor. 69 fillér. Egy adag átlag 9 1/3 fillérbe került. A tomaseváci-utcai iskola növendékei a nagy távolság miatt nem jártak a levesosztóba, hanem az egyleti választmány határozata folytán szalonnát vagy kolbászfélét kaptak kenyérrel. Az abban részesült tanulók száma naponta 10-12 volt.

A levesosztóra ez évben összesen 303 kor. 30 fillért költöttünk.

Ezek után az előbbi évek számadásait és a remélhető bevételket számításhoz véve, a folyó 1907. évre szóló költségvetési irányszót a következőben véljük megállapíthatónak:

Könyv és írószerekkel való segélyezésre	350 kor.
Ruházattal való segélyezésre	600 .
Leveskonyhára	350 .
Egyéb kiadásokra	50 .
Összesen	1350 kor.

Nagybecskerek, 1907. évi március hó 8-án.
Az elnökség.

Központi választmányi ülések Nagybecskerek városi központi választmánya tegnap délután S t r o s z Béla helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen résztvettek: dr. Annau Ernő, dr. Brájer Lajos, dr. Klein Mór, Végh Károly, dr. Végh Lajos biz. tagok, Mattanovich György mint biz. jegyző. Az ülésen a belügyminiszternek az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására vonatkozó rendeletét

hallja meg. Ugyanígy csodálkoznak, hogy Petőfi, ki oly kevés volt borivó, a mamosos lélek szivárványait oly pompásan festette. Igen, mert az ő érzékenysége, mint a kristályüveg, felfogta a lehellelt is, mely pl. a kőn meg sem látszik. A költő ösztönös eljárása vagy helyesebben a költői lélek teremtő működése sehol sem oly bonyolult, mint a lira terén: itt a benyomás és érzélem, a benyomás és képzelem a költői lélek összeműködése, a pillanatnyi hatás és maradandó visszahatás oly sűrű szövetté, helyesebben vegyületté változnak, melyek elkülönítése legtöbbször lehetetlen. De éppen e minden hatás iránti érzékenység, melynek a legkisebb gyakran annyi mint a legnagyobb, teszi azt, hogy a költő velünk megélt az oly dolgokat, melyek érdekeltége és jelentősége örökre észrevétlenül maradna nekünk. Már nem emlékszem hol, valaki finom észrevétellel azt mondta, hogy a költők a mi mikroszkopjaink; de talán még találóbban azt lehetne mondani, hogy a lyrikus egy folyvást megnyilatkozó sphinx, mely napnál világosabban beszél; de azért alapjában ránk nézve örök sphinx marad.

Eppen ezért, minthogy egyszersmind megáldatott azzal, amit Goethe idézett mondatában oly lényegesnek tart, t. i. az érzelmek alakbaöntésének erejével, a lyrai ékesszólással; tehát mindent kibeszél. Költeményeiben egész magánéletét, multját, jelenét, sőt amilyenek akarta, jövőjét is megtaláljuk, egyénisége szeretetreméltó tulajdonainak és hibáinak rajzát, családi életét, legtitkosabb gondolatait. Annak kimondásában, amit érez, semmi sem tartja vissza s nem feszélyezik sem eldöntései, sem a világi szokott illemszabályok, sem a közvéleménytől való tartózkodás, sem a nevelésgestől való félelem. Tudjuk, hogy életében ellenei nem mulasztották el éppen ez oldalát, s — mondhatni — bizalmas közlekedését neveléssé tenni.
(Folyt. köv.)

tárgyalták s a rendelet értelmében egy háromtagú bizottságot választottak, mely a névjegyzék kiigazítja. A bizottság elnöke Végh Károly, tagjai Kalmár Ferenc és Radisich Tivadár. A bizottság a jövő hét elején kezdi meg munkáját.

Torontálvármegyei központi választmánya ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöklésével szintén ülést tartott az 1907. évre szóló képviselőválasztói névjegyzék kiigazítása tárgyában. Az ülésen jelen voltak: Oldal Antal, dr. Mango Samu, dr. Klein Mór, dr. Milloss Aurél, dr. Kardos Samu, dr. Kiss János vál. tagok és Rigó István tb. főjegyző, mint előadó. Az ülésen a belügyminiszter 17547. sz. rendelete alapján a képviselőválasztók 1907. évre szóló névjegyzékének kiigazítására kiküldték a 26 küldöttséget, valamint a vegyes küldöttségek tagjait, megadván nekik a kellő tájékoztatást.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Március 17. Iskolagyermekbarát közgyűlése.
Március 17. Fiharmónikusok közgyűlése.
Március 17. Közművelődési egyesület közgyűlése.
Március 18. Városi közgyűlés.
Március 21. Torontáli orvos-egyesület közgyűlése.
Április 8. Közigazgatási bizottsági ülés.

— **Március 15.** A községi közigazgatási tanfolyam hallgatósága március 15-én délután 3 órakor a vármegyei közgyűlési termében s ezt követőleg Kiss Ernő szobra előtt emlékünnepet rendez, melyre a város hazafias polgárságát meghívja a rendezőség. Az ünnepély műsora a következő:

A vármegyei házában: 1. „Himnusz”, éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara. 2. Meggyitő beszéd, tartja Jankó Ágoston alispán, a tanfolyam igazgatója. 3. „Nemzeti dal”, éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara. 4. „1848. március 15.”, költemény, írta Balas Károly, szavalja Karkus János tanfolyamhallgató. 5. „Éj őseink hazája...”, éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara. 6. „Emlékbeszéd”, írta Dlabik János tanfolyamhallgató, felolvassa Szonthág Sándor tanfolyamhallgató. 7. „A magyar dal”, melodráma, szövegét írta Heródek Sándor, zenéjét szerzte Kerner Jenő, szavalja Ilykóvits Irenyész tanfolyamhallgató, zongorán kíséri Fischer Rózsika urhölgy. Az előforduló dalokat s végül a „Szózat”-ot éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara.

Kiss Ernő szobra előtt: 1. „Nemzeti dal”, éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara. 2. „Nemzeti dal”, írta Petőfi Sándor, szavalja Kun Zoltán tanfolyamhallgató. 3. „Ünnepi beszéd”, írta és elmondja Krokóvay Károly tanfolyamhallgató. 4. „Szózat”, éneklő a tanfolyamhallgatók énekkara.

— **Eljegyzés.** Lendvai Márton, a nagybecskereki főgimnázium jeles tanára eljegyezte Herr Annuska kisasszonyt, Herr Ödön, a főgimnázium tudós tanárának bájos és szeretetreméltó leányát.

— **Az áru felvétele megkezdése a vizen.** Az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság március hó 12-én összes állomásain megkezdte az áru felvételt.

— **Az új orgona.** A róm. kath. plébániatemplom új orgonáját tegnap vette át a hitközség vezetője, Magyar Pál pápai kamaras-plébános pedig ma délután beszélt az új orgonát, mely minden tekintetben megfelel a legkényesebb várakozásoknak.

— **Gyászrovat.** A tegnap elhunyt Andrassy Mihályt a mai nap folyamán beszállították Nagybecskerekre s a római katolikus sírkertben lévő halottasházban tették ravatalra. A család következő gyászjelentést bocsájtotta ki:

Alulírottak összes rokonság nevében is mélyen szomorodott szívelel jelentik a felejtetetlen forrón szeretett legjobb férjnek, atyának, testvérnek és apósának Andrassy Mihály Nagybecskerek r. t. város volt rendőrkapitánya és a felsőtorontáli ármentesítő-társulat nyug. ellenőre, élete 69-ik évében, 1907. évi március hó 11-én hajnali 2 órakor, rövid szenvedés után Magyarországon történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. évi március hó 13-án délelőtt 11 órakor fogtak Nagybecskerekben, a róm. kath. hitvallás szerint, a róm. kath. sírkertben levő halottasházból örök nyugalomra tétetni. Az en-

gesztelő szent miseáldozat március hó 13-án délelőtt 9 órakor fog a róm. kath. templomban az egkek Urának bemutatni. Béke lengjen drága porai fölött! Özv. Andrassy Mihályné szül. Tolveth Erzsébet neje, Andrassy Ákos, Andrassy Ilona gyermekei, Andrassy Piroška, Andrassy Lidia, Andrassy Vilma unokái, Kécsi Tivadárné szül. Lora Katalin, Lora Mária testvérei, Andrassy Ákosné szül. D' Abat Angéla, özvegy Andrassy Zsigmondné szül. Lehensteiner Aranka menyei, Kécsi Tivadár sógora.

Temesvárról jelentik, hogy a napokban Buziásfördőn meghalt Hecegszöllősi Szöllőssy Gyula, a Temes-Bégavölgyi vízszabályozási társulat osztálymérnöke, a Buziási Takarékpénztár r. t. felügyelő-bizottságának elnöke, 63 éves korában. Halála a nagybecskereki Mihálovics és Zsiros családokat ejti gyászba.

Mint Csókáról jelentik, Szvoboda Ferenc ott 77 éves korában meghalt. A köztisztviselőnek állott aggastyánban Szvoboda Adolf magyarpadéi jegyző édes atyját gyászolja.

Budiszin György nagykikindai nagybirtokos, megyebizottsági tag ott 54 éves korában meghalt. Az elhunyt a dúsgazdag Budisin-családnak, amelyet Torontálvármegyében „paraszt nábob”-nak neveztek, egyik jelentős tagja volt. A családi nagy vagyon megszerzését nagy részben öneki köszönheti. Mintagazdálkodással minden magyarországi mezőgazdasági kiállításokon feltűntetést aratott. Vasárnap temették el az elhunytat, nagy részvét mellett.

— **A jótékony nőegylet köréből.** A jótékony nőegylet választmánya f. hó 9-én ülést tartott. Jelen voltak: Steinitzer Géza né alelnök, dr. Mangold Samu né, Kokits Sandorné, Solymossy Lajosné, dr. Brájer Lajosné, Popovits P. Szilárdné, dr. Duchesz Józsefné, Lucics Miklósné és dr. Weiserschan Józsefné. A folyó ügyek elintézése után 53 elaglott és munkaképtelen nő között 268 koronát osztottak ki.

— **A fiharmóniai egyesület évi közgyűlése.** A nagybecskereki fiharmóniai egyesület f. hó 17-én vasárnap délután 4 órakor az egyesület helyiségében (Pest-szálloda I. emelet) 1907. évi rendes közgyűlést tartja, amelyre az egyesület alapító, pártoló, tiszteletbeli, dísz és működő tagjai meghívottnak. Tárgysorozat: 1. Előki megnyitó. 2. 1906. évi számadás tárgyalása. 3. 1907. évi költségvetés tárgyalása. 4. Háznapvi jelentés az egyleti leltárról. 5. 1906. évi jelentés. 6. Az egyleti tisztikar és választmány lemondása és az új tisztikar és választmány választása. 7. Netáni alapszabályszerű indítványok tárgyalása. 8. Elnöki zárszó és hitelesítő kijelölése.

— **A torontáli orvosegylet közgyűlése.** A torontálvármegyei orvosegylet, mint az O. O. Sz. fiókja, valamint a torontálvármegyei orvosok nyugdíjgyűlése folyó hó 20-án tartja rendes évi közgyűlést, mely alkalommal, mint értesítünk, a közgyűlés különösen a munkásbiztosítárról szóló törvényre való tekintettel a betegsegítő pénztárakkal szemben követendő eljárást fogja tárgyalni.

Az orvosok gyűlése után a torontáli tüdővészellenes egyesület tart közgyűlést.

— **Táncestély.** A nagybecskereki szerb nőegylet szombaton, 16-án este a Lloyd összes termeiben tombolával egybekötött táncestélyt rendez. A jótékonycél tekintetéből nagyon sok szebbnél szebb tárgyat adományoztak és gyűjtötték össze a nőegylet fáradszorgos tagjai. A tombolajegyek este a pénztárnál lesznek kaphatók s így a közönség semmi — ha még oly kedves — kényszernek sem lesz kitéve tombolajegyvásárlás okából. A táncestély sikere érdekében a rendezőség buzgón fáradozik.

— **Kivándorlás Torontálból.** Jankó Ágoston alispán a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén jelentést tett a mult havi kivándorlásról. Az alispán jelentése szerint a mult február hónapban 3054 utlevelet adtak ki Torontálvármegyében kivándorlásra. A kivándoroltak közül a mult hónapban 194-en tértek vissza.

— **A kaszinói tea-est.** A kaszinóban e télen rendezett tea-estélyek sorozata holnap, szerdán táncal fog befejeztetni.

— **Nyerő község kifosztott pénztára.** Nyerő község pénztárából nemrégiben eltűnt 16 ezer korona összeg. A hatóság vizsgálatot indított s erélyen nyomozta a községi pénztár fosztogatóit, de sem azok, sem a pénz nem került meg. Mivel azonban a pénztár kezelése körül a községi bíró és a pénztáros nem jártak el szabályszerűen, mert a pénztár mindkét kulcsa egy kézben — a pénztáros kezében — volt, a pénzügyigazgatóság a pénztárban volt kincstári és vízszabályozási társulati pénzekre nézve megállapította a bíróval és pénztárossal szemben a kártérítési kötelezettséget. A bíró és a pénztáros ez ellen felelősek a közigazgatási bizottsághoz, ez azonban tegnapi ülésén felelősségüket elutasította s a kártérítés kötelezettségének megállapítását helyben hagyta.

A törökbecsei járás főszolgabírájától.

1881. szám. 1907.

259-8.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett *aracsi* kéményseprői állásra

a kéményseprési iparról szóló vármegyei szabályrendelet 3. §-a értelmében pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1884: XVII. t. c. 4. §-ban megkivánt képesítésüket igazoló és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi április hó 8-ig terjesszék be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A kéményseprő évi járandósága Aracs községtől évi 1500 korona, melyet 125 korona havi utólagos részletekben a községi pénztárból kap.

Köteles ezért a községben levő összes kéményeket és takaréktűzhelyeket a vármegyei szabályrendeletben előírt időszakban tisztogatni. A segéd tartási költségeket a kéményseprő tartozik sajátjából fedezni.

Törökbecse, 1907. évi március hó 5-én.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró,
vármegyei tb. főjegyző.

1275. szám 1907.

268-8.1

Pályázat.

Torontálvármegye bánlakai járásához tartozó Nagymargita községben lemondás folytán üresedésbe jött községi szülésznői állásra pályázatot hirdetnek. Ezen állás javadalmazása: Évi fizetése 160 korona készpénz utólagos havi részletekben és minden születés esetén a vagyonosoktól 2 korona, a vagyontalanokat azonban díj nélkül köteles kezelni.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket szülésznői oklevelükkel együtt kellően felszerelve folyó évi március hó 31-éig annyival is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezett pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választás idejét később fogom meghatározni.

Bánlak, 1907. március 7.

Dr. Kropf,
főbíró.

Farkasd község előjárósága.

509. számhoz 1905.

267-8.1

Árlejtési hirdetmény.

Melylyel Farkasd község előjárósága közhírré teszi, hogy az ujonnan felépített *jegyzői lak* főépületében levő összes helyiségeknek kifestésére a szobafestői munka, mely szerint:

1. Az ebédlő-, háló-, fogadó- és vendégszoba mindegyike 5 felfektetéssel,
2. a bejáró és előszoba 4 felfektetéssel és

3. a többi helyiségek, ugymint: fürdőszoba, konyha és veranda 3 felfektetéssel a község által választandó minta szerint kifestendő. *folyó évi március hó 21. napján délelőtt 10 órakor* tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen a legolcsóbb ajánlattevőnek ki fog adatni. A kiküldési ár az egész szobafestői munkára 300 korona, melynek 10%-a bánatpénzül leteendő.

Mire versenyezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a többi feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órában betekintheők.

Kelt Farkasdon, 1907. évi március hó 9-én.

Az előjáróság.

292. sz. 1907.

258-3.2

Árlejtési hirdetmény.

Bobda község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község egy artézi kutat szándékozik furatni. Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot elvállalni óhajtják, hogy írásbeli ajánlataikat alólirott községi előjárósághoz 1907. évi március hó 31-ig nyujtsák be.

Bobda, 1907. március hó 7-én.

Gilezan Riszta,
bíró.

Schannen Károly,
jegyző.

Szabad kézből
eladó

a melenei-utca 437. számú

= ház =

igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(85-x.10)

Kiadó lakások május 1-ével.

Melenei-utca 445. számú házban

2 szoba, zárt folyosó, előszoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás.

Gizella-rakpart 482. számú házban

2 szoba, előszoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás.

Bővebb felvilágosítással szolgál (265-3.2)

BENKOVICH MIHÁLY, gyógyszerész.

Nem kell már tovább várni!

Megérkeztek

az új osztálysorsjegyek

egy egész	12 korona
egy fél	6 "
egy negyed	3 "
egy nyolcad	1 K. 50 f.

Lederer József

bank- és bizományi üzletében, Nagybecskerek,
a szerb-templom mellett.

139-x.3

Weinberger K.

cipő nagyraktára

Nagybecskerek (Hunyady-utca 23).

A tavaszi időnyre ép most érkeztek meg a legutolsó újdonságok

férfi és női cipőkben.

Gyermekcipőkben különösen nagy választék.

Érzékeny lábúknak különösen ajánlom
amerikai cipőimet.

Saját műhelyemben
bármely cipőt
24 óra alatt is
elkészítek.

239-50.5

Müncheni

Salvator-sör

kapható egész március
hónapon át. Minden nap
friss csapolás. Ezenkívül a

Szent István sör is állandóan csapon van.

MARCOIN JENŐ

kaszinó vendéglő.

246-12.8

HIRDETÉSEK

felvételnek a

„TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.